

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ»

Галузь знань	05 «Соціальні і поведінкові науки»
Спеціальність	051 «Економіка»
Освітньо-професійна програма	«Прикладна статистика та бізнес аналітика»
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Назва кафедри	Статистики, інформаційних технологій та математичних методів в економіці
Тип дисципліни	Обов'язкова
Семестр	1
Мова викладання	Українська
Керівник курсу	Червона Світлана Петрівна , кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри статистики, інформаційних технологій та математичних методів в економіці
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobotnyky/chervona-svitlana-petrivna//
Контактна інформація керівника курсу (e-mail), сторінка курсу в Moodle	E-mail: SPChervona@nasoa.edu.ua Сторінка курсу на платформі Moodle: https://dist.nasoa.edu.ua/course/view.php?id=736
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Освітня компонента вивчається у 1 семестрі.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:			
			Лекцій	Практичних занять	Самостійна підготовка	Вид підсумкового контролю
	4	120	20	22	78	Залік

Опис дисципліни	Навчальна дисципліна «Вступ до спеціальності» є обов'язковою компонентою навчального плану. Мета вивчення навчальної дисципліни надання здобувачам вищої освіти системи базових знань щодо історії розвитку міжнародної та вітчизняної статистики, особливостей організації статистики в економічно розвинутих країнах та організації державної статистики України. Завдання вивчення навчальної дисципліни: вивчення здобувачами вищої освіти історичних аспектів зародження та розвитку статистики, основних принципів організації національної статистики, а також завдань, проблем та перспектив розвитку державної статистики України. Формат проведення дисципліни: лекції, практичні(семінарські) заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.
------------------------	--

Результати навчання	Здобувач вищої освіти повинен знати: - історичні аспекти зародження та розвитку статистики; - основи діяльності органів державної статистики; - особливості організації державної статистики в Україні та за її межами; - засади вивчення суспільних явищ та процесів; - основні економічні закони, що впливають на соціальні процеси у суспільстві; - основні джерела відомостей про економічні та соціальні явища і процеси; - основні закони та нормативні акти, що регламентують діяльність органів державної статистики в Україні. Здобувач вищої освіти повинен вміти: - збирати, класифікувати та систематизувати інформацію про діяльність і розвиток державної статистики в Україні; - вміти робити на цій основі узагальнюючі висновки та приймати управлінські рішення.
Професійні компетентності	Інтегральна компетенція – Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки. ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації. СК 1 Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. СК 2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами. СК 8. Здатність аналізувати та розв’язувати завдання в сфері економічних та соціально-трудових відносин.
Програмні результати навчання	ПРН 01. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу. ПРН 06. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців та нефаківців у сфері економічної діяльності. ПРН 12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв’язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати. ПРН 14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку ПРН 18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.
Програма навчальної дисципліни	Змістовий модуль 1. Історія зародження та розвитку статистики. Тема 1. Історія розвитку і організації статистики. Тема 2. Організація статистика на територіях, до складу яких входила Україна, у 18 – на початку 20 ст. Тема 3. Радянській період діяльності органів державної статистики.

	Змістовий модуль 2. Організація статистики в Україні та світі на сучасному етапі. Тема 4. Задачі і можливості державної статистики в умовах різних економічних систем. Тема 5. Організація статистики в світі. Тема 6. Організація державної статистики України в період переходу до ринкової економіки. Тема 7. Організація державної статистики України до 24.02.2023 року Тема 8. Удосконалення нормативно-правового забезпечення організації державної статистики України в рамках реалізації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Тема 9. Організація державної статистики України в умовах воєнного стану Тема 10. Перспективи розвитку офіційної статистики в Україні.
Методи навчання	Під час проведення лекцій застосовуються такі методи навчання: презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, пояснення, обговорення теоретичних питань, дискусії, ілюстративно-роздатковий матеріал. Під час практичних (семінарських) занять застосовуються такі методи навчання: доповіді, письмове виконання практичних занять, тестування, дослідницькі методи.
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, Веб-браузери. Мультимедійний проектор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи Microsoft Teams та Moodle для дистанційного навчання
Політики навчальної дисципліни	Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОН є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: <i>Положенням про академічну доброчесність Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОН, 24квітня 2020 р., протокол № 8.</i> Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОН та Положення про академічну доброчесність у НАСОН у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.11.8.3 Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОН, зокрема: «повторне проходження оцінювання (тест, контрольна робота, залік, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля) освітньої програми» Політика щодо відвідування занять. Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача. Політика щодо перескладання. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання заліку проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом не пізніше наступного тижня після сесії. Політика щодо оскарження результатів оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Державна програма переходу України на міжнародну систему обліку і статистики: Постанова КМУ № 326 від 4 травня 1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/326-93-%D0%BF#Text>
2. Карпов В. І., Пугачова М. В., Артемєв М. М. Нариси з історії статистики України. Київ: НДІ статистики Держкомстату України. 1997. 152 с.
3. Концепція побудови національної статистики України: Постанова КМУ № 326 від 4 травня 1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/326-93-%D0%BF#Text>
4. План заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 25.10.2017 р. № 1106, станом на 08.09.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1106-2017-%D0%BF#Text>
5. Положення про Державний комітет статистики України: Указ Президента України № 1249/97 від 6 листопада 1997 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1249/97#Text>
6. Положення про Державну службу статистики України: Постанова КМУ № 481 від 23 вересня 2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481-2014-%D0%BF#Text>
7. Положення про Національну раду з питань статистики при Президентові України: Указ Президента України № 251/96 від 5 квітня 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/251/96#Text>
8. Про внесення змін до деяких законів України щодо державної статистичної діяльності: Закон України № 2438-IX від 19 липня 2022 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2438-20#Text>
9. Про внесення змін до Закону України про державну статистику: Закон України № 1922-III від 13.07.2000. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1922-14#Text>
10. Про державну статистику: Закон України № 2614-XII від 17.09.1992. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2614-12#Text>
11. Про затвердження Принципів діяльності органів державної статистики України: Наказ Державної служби статистики від 17.08.2018 №170. URL: http://ukrstat.gov.ua/prc_dk/prc_ddos.htm
12. Про офіційну статистику: Закон України № 2524-IX від 16 серпня 2022 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text>
13. Програма реформування державної статистики на період до 2002 року: Постанова Кабінету Міністрів України № 971 від 27 червня 1998 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/971-98-%D0%BF#Text>
14. Програма розвитку державної статистики до 2023 року: затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 27.02.2019 р. № 222, станом на 24.12.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-2019-%D0%BF#Text>
15. Програма розвитку офіційної статистики до 2028 року. URL: <https://ukrstat.gov.ua/>
16. Руководство Организации Объединённых Наций по национальным базовым принципам обеспечения качества официальной статистики. Организация Объединённых Наций. Нью-Йорк. 2019. URL: [https://unstats.un.org/unsd/methodology/dataquality/references/UNNQAFManual-RUS-\(final-manuscript\).pdf](https://unstats.un.org/unsd/methodology/dataquality/references/UNNQAFManual-RUS-(final-manuscript).pdf)
17. Стратегія розвитку державної статистики на період до 2008 року: Постанова Кабінету Міністрів України від 13 лип. 2004 р. No910. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/910-2004-%D0%BF#Text>
18. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Угода від 27.06.2014 р., станом на 30.11.2015 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text
19. Чекотовский Е. В. Історія статистичної науки : навч. посіб. Київ: Знання. 2011. 495 с.

20. Червона С. П. Моніторинг виконання Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом у частині «Статистика та обмін інформацією». *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*. 2022. № 1(9). С. 46-57. URL: <https://doi.org/10.32750/2022-0104>

21. Червона С. П., Парфенцева Н. О. Удосконалення нормативно-правового забезпечення організації державної статистики України в рамках реалізації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. *Статистика України*. 2022. № 1. С. 30–39. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/6410>

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру здобувач вищої освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 35 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю здобувач вищої освіти отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 34 бали, то студент вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Вступ до спеціальності» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних заняттях, у т.ч.:	
	- усні відповіді, доповіді до кожної теми	від 0 до 2 балів
	- презентації щодо кожної теми	від 0 до 3 балів
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 1	Максимальна оцінка – 15 балів
	Модульний контроль № 2	Максимальна оцінка – 15 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимальна оцінка – 30 балів

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
Залік		Оцінка	Пояснення
<i>Зараховано</i>	90-100	A	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються.
	82-89	B	Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.
	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає

			основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях та розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
	64-73	D	Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок.
	60-63	E	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.
<i>Незараховано</i>	35-59	FX	Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача вищої освіти відсутні. Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання.
	1-34	F	Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язковий повторний курс.

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри статистики, інформаційних технологій та математичних методів в економіці. Протокол № 1 від 27 серпня 2025 року.